

Riksdagens svar RSv 91/2015 rd – RP 289/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av ändringarna till Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen från översynskonferensen i Kampala 2010 samt med förslag till lagar om sättande i kraft av de bestämmelser i ändringarna som hör till området för lagstiftningen och om ändring av strafflagen och tvångsmedelslagen

Ärende

Regeringen har till 2014 års riksmöte överlämnat sin proposition om godkännande av ändringarna till Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen från översynskonferensen i Kampala 2010 samt med förslag till lagar om sättande i kraft av de bestämmelser i ändringarna som hör till området för lagstiftningen och om ändring av strafflagen och tvångsmedelslagen (RP 289/2014 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Utrikesutskottet (UtUB 5/2015 rd).

Beslut

Nu församlade riksmöte har

godkänt de ändringar till stadgan för Internationella brottmålsdomstolen som antogs i Kampala den 10 och 11 juni 2010.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i ändringarna från 2010 till Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i de i Kampala den 10 och 11 juni 2010 antagna ändringarna till Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen gäller som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

Riksdagens svar RSv 91/2015 rd

2 §

Om sättande i kraft av de övriga bestämmelserna i de ändringar som avses i 1 § och om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av statsrådet.

Lag

om ändring av strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i strafflagen (39/1889) 2 c kap. 11 § 1 mom. 1 punkten, 8 kap. 10 § 1 mom., 11 kap. 12 och 13 § samt 15 kap. 10 § 1 mom., sådana de lyder, 2 c kap. 11 § 1 mom. 1 punkten och 15 kap. 10 § 1 mom. i lag 990/2009 samt 8 kap. 10 § 1 mom. och 11 kap. 12 och 13 § i lag 212/2008, och *fogas* till 11 kap. nya 4 a, 4 b, 14 a och 14 b § som följer:

2 c kap.

Om fängelse

11 §

Avtjänande av hela strafftiden i fängelse

När en domstol dömer ut ett straff, kan den på yrkande av åklagaren besluta att den dömde frigges från fängelset först när han eller hon avtjänat hela den ådömda strafftiden, om

1) gärningsmannen döms till fängelse på viss tid, minst tre år, för mord, dråp, dråp under för mildrande omständigheter, grov misshandel, grov våldtäkt, grovt sexuellt utnyttjande av barn, grovt rån, grovt sabotage, folkmord, brott mot mänskligheten, grovt brott mot mänskligheten, aggressionsbrott, krigsförbrytelse, grov krigsförbrytelse, tortyr, grov människohandel, tagande av gisslan, grovt äventyrande av andras hälsa, kärnladdningsbrott, kapning, brott som begåtts i terroristiskt syfte eller för försök till något sådant brott eller medverkan till det,

---

Riksdagens svar RSv 91/2015 rd

8 kap.

Om preskription

10 §

När utdömt fängelsestraff förfaller

Ett fängelsestraff på livstid och ett fängelsestraff på viss tid som dömts ut för folkmord, brott mot mänskligheten, grovt brott mot mänskligheten, aggressionsbrott, krigsförbrytelse eller grov krigsförbrytelse förfaller inte.

---

11 kap.

Om krigsförbrytelser och brott mot mänskligheten

4 a §

Aggressionsbrott

Om den som är i position att faktiskt bestämma över eller leda en stats politiska och militära åtgärder utför en angreppshandling som till sin karaktär, svårighetsgrad och omfattning uppenbart strider mot Förenta nationernas stadga (FördrS 1/1956) ska han eller hon för *aggressionsbrott* dömas till fängelse i minst fyra år eller på livstid.

Försök är straffbart.

Med angreppshandling avses att en stat brukar vapenmakt mot en annan stats suveränitet, territoriella integritet eller politiska oberoende eller på annat sätt oförenligt med Förenta nationernas stadga.

Sådana angreppshandlingar är oavsett krigsförklaring i enlighet med Förenta nationernas generalförsamlings resolution 3314 (XXIX) av den 14 december 1974 följande handlingar av en stat eller dess väpnade styrkor:

- 1) en invasion eller attack mot en annan stats territorium, en militär ockupation som invasionen eller attacken leder till och annektering av en annan stats territorium helt eller delvis,
- 2) bombardemang av en annan stats territorium eller annat bruk av vapen mot en annan stats territorium,
- 3) blockad av en annan stats hamnar eller kust,
- 4) attack mot en annan stats land-, sjö- eller luftstridskrafter eller mot sjö- eller luftflottan,
- 5) användning av trupper som enligt fördrag befinner sig inom en annan stats territorium i strid med fördragsvillkoren eller kvarhållande av trupperna på den andra statens territorium efter att fördraget har upphört att gälla,
- 6) tillåtelse för en annan stats trupper som enligt fördrag befinner sig inom statens territorium att använda territoriet för en angreppshandling mot en tredje stat,
- 7) utsändande genom försorg av en stat eller på en stats vägnar av beväpnade trupper, grupper, irreguljära trupper eller legosoldater, om dessa mot en annan stat utför handlingar som är så all-

Riksdagens svar RSv 91/2015 rd

varliga att de kan jämföras med handlingarna i 1—6 punkten, eller ett betydande deltagande i ut-sändandet av sådana trupper.

4 b §

Förberedelse till aggressionsbrott

En i 4 a § 1 mom. avsedd person som i avsikt att begå ett aggressionsbrott enligt 4 a §
1) med någon annan sådan person kommer överens om att begå ett aggressionsbrott eller
2) gör upp en detaljerad plan för att begå ett aggressionsbrott,
ska för *förberedelse till aggressionsbrott* dömas till fängelse i minst fyra månader och högst
fyra år.

12 §

Förmans ansvar

En militär förman eller en annan förman ska dömas som gärningsman eller som medverkande
till straff för de gärningar som avses i 1, 3, 4, 4 a, 4 b, 5—7 och 13 § eller för försök till dessa gär-
ningar, om väpnade styrkor eller underlydande som står under förmannens faktiska myndighet
och kontroll begår gärningarna på grund av att förmannen har försummat sin skyldighet att utöva
tillsyn över dessa styrkor eller personer på behörigt sätt, och om

1) förmannen antingen har vetat eller med hänsyn till omständigheterna borde ha vetat att styr-
korna eller de underlydande personerna var i färd med eller stod i begrepp att utföra brotten i frå-
ga, och

2) förmannen har underlåtit att vidta de behövliga och skäliga åtgärder som kan krävas av ho-
nom eller henne för att förhindra att brotten utfördes.

13 §

Underlåtenhet att anmäla brott av en underlydande

En militär förman eller en annan förman som underlåter att vidta de behövliga och skäliga åtgärder som kan krävas av honom eller henne för att till myndigheterna hänskjuta ett i 1, 3, 4, 4 a, 4 b eller 5—7 § eller i denna paragraf avsett brott som en underlydande som står under förman-
nens faktiska myndighet och kontroll misstänks ha begått, ska för *underlåtenhet att anmäla brott av en underlydande* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

En förman som medverkar i den underlydandes brott eller som enligt villkoren i 12 § är gär-
ningsman eller medverkar i det brott som den underlydande begår ska dock inte dömas för under-
låtenhet att anmäla brott av en underlydande.

Riksdagens svar RSv 91/2015 rd

14 a §

Begränsningsbestämmelse

Bestämmelserna i 4 a och 4 b § tillämpas endast om en angreppshandling enligt 4 a § 3 och 4 mom. begås.

Vid tillämpningen av 4 a och 4 b § tillämpas 5 kap. 7 § 2 mom. inte på en anstiftare eller medhjälpare.

14 b §

Åtalsrätt

Om inte något annat följer av 113 eller 114 § i grundlagen, beslutar riksåklagaren om väckande av åtal för aggressionsbrott och för försök eller förberedelse till aggressionsbrott. Riksåklagaren bestämmer då också vem som ska utföra åtalet.

15 kap.

Om brott mot rättskipning

10 §

Underlåtenhet att anmäla grovt brott

Den som vet att folkmord, förberedelse till folkmord, brott mot mänskligheten, grovt brott mot mänskligheten, aggressionsbrott, förberedelse till aggressionsbrott, krigsförbrytelse, grov krigsförbrytelse, tortyr, brott mot förbudet mot kemiska vapen, brott mot förbudet mot biologiska vapen, brott mot förbudet mot infanteriminor, äventyrande av Finlands suveränitet, landsförräderi, grovt landsförräderi, spioneri, grovt spioneri, högförräderi, grovt högförräderi, våldtäkt, grov våldtäkt, grovt sexuellt utnyttjande av barn, mord, dråp, dråp under förmildrande omständigheter, grov misshandel, rån, grovt rån, människohandel, grov människohandel, tagande av gisslan, grovt sabotage, grovt äventyrande av andras hälsa, kärnladdningsbrott, kapning, brott enligt 34 a kap. 1 § 1 mom. 3 punkten som begåtts i terroristiskt syfte, grov miljöförstöring eller grovt narkotikabrott är på färde, men underlåter att i tid medan brottet ännu kan förhindras underrätta myndigheterna eller den som hotas av brottet, ska, om brottet eller ett straffbart försök därtill sker, för *underlåtenhet att anmäla grovt brott* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av statsrådet.

Riksdagens svar RSv 91/2015 rd

Lag

om ändring av 10 kap. 3 och 17 § i tvångsmedelslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i tvångsmedelslagen (806/2011) 10 kap. 3 § 2 mom. 1 punkten och 17 § 1 mom. 1 punkten, sådana de lyder, 10 kap. 3 § 2 mom. 1 punkten i lag 1069/2014 och 17 § 1 mom. 1 punkten i lag 1468/2011, som följer:

10 kap.

Hemliga tvångsmedel

3 §

Teleavlyssning och dess förutsättningar

Förundersökningsmyndigheten kan ges tillstånd att rikta teleavlyssning mot en teleadress eller teleterminalutrustning som en misstänkt innehar eller annars kan antas använda, om den misstänkte är skäligen misstänkt för

1) folkmord, förberedelse till folkmord, brott mot mänskligheten, grovt brott mot mänskligheten, aggressionsbrott, förberedelse till aggressionsbrott, krigsförbrytelse, grov krigsförbrytelse, tortyr, brott mot förbudet mot kemiska vapen, brott mot förbudet mot biologiska vapen, brott mot förbudet mot infanteriminor,
-----

17 §

Bostadsavlyssning och dess förutsättningar

Förundersökningsmyndigheten kan beviljas tillstånd att rikta teknisk avlyssning mot ett utrymme som används för stadigvarande boende och där den som är misstänkt för brott sannolikt befinner sig (*bostadsavlyssning*). Det krävs dessutom att personen är skäligen misstänkt för

1) folkmord, förberedelse till folkmord, brott mot mänskligheten, grovt brott mot mänskligheten, aggressionsbrott, förberedelse till aggressionsbrott, krigsförbrytelse, grov krigsförbrytelse, tortyr, brott mot förbudet mot kemiska vapen, brott mot förbudet mot biologiska vapen, brott mot förbudet mot infanteriminor,

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av statsrådet.

Riksdagens svar RSv 91/2015 rd

Helsingfors 14.12.2015

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare